

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Kommunene
Fylkeskommunene
Fylkesmenn

Nr.	Vår ref	Dato
H-5/13 B	14/908 -	10.02.2014

Statsbudsjettet 2014 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner etter Stortingets vedtak

Regjeringen Stoltenberg II la 14. oktober fram sitt budsjettforslag i Prop. 1 S (2013–2014). Regjeringen Solberg la 8. november fram tilleggsproposisjonen Prop. 1 S Tillegg 1. Stortingets finanskomité avga 28. november Innst. 3 S (2013–2014). På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 5. desember kommunale og fylkeskommunale skattører. Stortingets kommunal- og forvaltningskomité avga 28. november Innst. 16 S (2013–2014). På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 4. desember fordeling av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner. For nærmere detaljer om budsjettopplegget for kommunesektoren 2014 viser vi til overnevnte budsjettdokumenter.

Grønt hefte 2014 er beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2013–2014) og viser fordelingen av rammetilskuddet på kommune- og fylkesnivå. Under pkt. 2 er det redegjort nærmere for endringene i Grønt hefte 2014 etter regjeringen Stoltenbergs budsjettforslag. Vedlagt er tabeller som viser endringene på kommune- og fylkesnivå.

I tillegg til endringene etter Stortingets vedtak, er det rettet opp feil i fordelingen av midlene til fylkeskommunene til drift og vedlikehold, investeringer og styrking frie inntekter i tilknytning til forvaltningsreformen i tabell C i Grønt hefte, samt i fordeling av midler til kommunene knyttet til barnevern, jf. pkt. 3 under.

1. Kommunesektorens inntektsrammer 2014

Det anslås å bli en reell vekst i kommunesektorens inntekter på om lag 7,3 mrd. kroner i 2014, eller 1,9 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i 2013 i revidert nasjonalbudsjett for 2013. Av veksten er 5,5 mrd. kroner frie inntekter. Dette tilsvarer en reell vekst i frie inntekter på 1,7 pst.

Stortinget har i tråd med regjeringens forslag vedtatt følgende maksimalskattører for personlige skattytere i 2014:

- Kommuner: 11,4 prosent (ned 0,2 prosentpoeng fra 2013)
- Fylkeskommuner: 2,65 prosent (uendret fra 2013)

Stortinget har vedtatt øremerkede bevilgninger til kommunesektoren for 2014 ved behandlingen av fagkomiteenes budsjettinnstillinger. Vedlagt er en oversikt over statlige overføringer til kommunesektoren.

2. Endringer i rammetilskuddet etter regjeringen Stoltenbergs budsjettforslag

Kommuner

Økt pris- og kostnadsvekst

I Prop. 1 S (2013–2014) ble pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2014 anslått til 3 pst. I tilleggsproposisjonen er anslaget oppjustert til 3,1 pst. Kommunene blir kompensert med 250,3 mill. kroner.

Økt likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager

Ikke-kommunale barnehager mottar i dag tilskudd tilsvarende 96 pst. av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig støtte. I tilleggsproposisjonen foreslo regjeringen å øke tilskuddet til ikke-kommunale barnehager fra 96 til 98 pst. med virkning fra 1. august 2014. Kommunene blir kompensert for merutgiftene med en økning i innbyggertilskuddet på 69 mill. kroner.

Maksimalpris for barnehageplass

I Prop. 1 S (2013–2014) ble det foreslått å redusere maksimalprisen for en barnehageplass reelt med 45 kroner per måned med virkning fra 1. januar 2014. I tilleggsproposisjonen foreslo regjeringen å videreføre maksimalprisen på samme reelle nivå som i 2013. Maksimal foreldrebetaling for en barnehageplass settes til 2 405 kroner per måned og 26 455 kroner per år fra 1. januar 2014. Sammenlignet med Prop. 1 S (2013–2014) vil endringen gi en reduksjonen i innbyggertilskuddet til kommunene på 163 mill. kroner som vil motsvares av økt foreldrebetaling.

Opptapping mot to barnehageopptak

I Prop. 1 S (2013–2014) ble det foreslått 241 mill. kroner i økt rammetilskudd til kommunene for å starte en opptapping mot innføring av to barnehageopptak. I tilleggsproposisjonen trakk regjeringen forslaget, og innbyggertilskuddet reduseres derfor med 241 mill. kroner.

Avvikle kulturskoletime i skole/SFO

Regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen å avvikle ordningen med én uketime med kulturskoletilbud i skole/SFO på barnetrinnet (1.–4. trinn) med virkning fra skoleåret 2014–

2015, og innbyggertilskuddet til kommunene reduseres med 71,1 mill. kroner som følge av reduserte utgifter.

Avvikling av ordningen med gratis frukt og grønt

Regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen å avvikle ordningen med gratis frukt og grønt på skoler med ungdomstrinn med virkning fra skoleåret 2014-2015. Endringen innebærer reduserte utgifter til kommunene på 107,2 mill. kroner. Innbyggertilskuddet reduseres tilsvarende.

Redusert egenandel for personer på dobbeltrom

Regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen å innføre redusert egenbetaling for beboere som mot sin vilje bor på dobbeltrom ved langtidsopphold i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon. Innbyggertilskuddet økes med 15 mill. kroner som delvis kompensasjon for halvårsvirkningen.

Øremerking av midler til kommunalt rusarbeid

I statsbudsjettet for 2013 ble midlene til kapasitetsvekst i kommunene over kap. 763, post 61 Kommunalt rusarbeid innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen at midlene til kommunalt rusarbeid gis som øremerket tilskudd i 2014. Som følge av dette reduseres innbyggertilskuddet med 343 mill. kroner.

Styrket tilsyn med barn i fosterhjem

Det ble i Prop. 1 S (2013–2014) foreslått å øke innbyggertilskuddet med 15 mill. kroner som kompensasjon for endringer i reglene om tilsyn med barn i fosterhjem. Kompensasjonen tok utgangspunkt i at endringene skulle tre i kraft 15. juli 2014. Regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen å framskynde iverksettelsen til 1. februar 2014, og kommunene foreslås derfor kompensert med ytterligere 15 mill. kroner.

Økt kontantstøtte

Stortinget har vedtatt å øke kontantstøtten med 1000 kroner for ettåringer til 6000 kroner med virkning fra 1. august 2014. Dette vil redusere etterspørselen etter barnehage. Derfor blir innbyggertilskuddet redusert med 344 mill. kroner.

Økt innbyggertilskudd som følge av reduserte skatteinntekter

En del av endringene som Stortinget har vedtatt (gjeninnføring av skatteklasse II, økt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, rentereduksjon i Husbanken og økt bunnbeløp i reisefradraget) innebærer netto reduserte skatteinntekter til kommunesektoren. Kommunene kompenseres for de reduserte skatteinntektene med økt innbyggertilskudd på 65,9 mill. kroner.

Fylkeskommuner

Økning i frie inntekter til opprustning og fornying av fylkesveier

I Prop. 1 S (2013–2014) ble det foreslått å sette av 500 mill. kroner til opprustning og fornying av fylkesveier. I tilleggsproposisjonen foreslo regjeringen å øke rammen med 280

mill. kroner, slik at samlet ramme ble 780 mill. kroner. Midlene fordeles forholdsmessig mellom fylkeskommunene på grunnlag av en kartlegging av forfallet på veinettet utført av Statens vegvesen.

Økt pris- og kostnadsvekst

I Prop. 1 S (2013–2014) ble pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2014 anslått til 3 pst. I tilleggsproposisjonen er anslaget oppjustert til 3,1 pst. Fylkeskommunene blir kompensert med 55,1 mill. kroner.

Økt lærlingtilskudd

Regjeringen foreslo i tilleggsproposisjonen å øke basistilskuddet med om lag 3 500 kroner per lærekontrakt med en anslått budsjetteffekt i 2014 på 69 mill. kroner. For å stimulere til flere lærlingeplasser ble det videre foreslått 10 mill. kroner til å innføre et stimuleringsstilskudd på 50 000 kroner til lærebedrifter som tegner lærekontrakt for første gang. Fylkeskommunene kompenseres over innbyggertilskuddet.

Økt innbyggertilskudd som følge av reduserte skatteinntekter

En del av endringene som Stortinget har vedtatt (gjeninnføring av skatteklasser II, økt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner, rentereduksjon i Husbanken og økt bunnbeløp i reisefradraget) innebærer netto reduserte skatteinntekter til kommunesektoren. Fylkeskommunene kompenseres for de reduserte skatteinntektene med økt innbyggertilskudd på 15,3 mill. kroner.

Tabell 1 oppsummerer endringene i innbyggertilskuddet til kommunene og fylkeskommunene etter framleggelsen av budsjettforslaget fra regjeringen Stoltenberg.

Tabell 1 Endringer i innbyggertilskuddet ift. Prop. 1 S (2013–2014)

Kommuner	Endring, i 1000 kr.
Økning i frie inntekter som følge av endret deflator	250 300
Likeverdig behandling kommunale og private barnehager	69 000

Reversere reduksjon/nominell videreføring maksimalpris	-163 000
To barnehageopptak	-241 000
Avvikling én time kulturskole i SFO, halvårseffekt 2014	-71 100
Avvikling gratis frukt og grønt i skolen, halvårseffekt 2014	-107 200
Redusert egenandel for personer på dobbeltrom	15 000
Øremerking av rustilskuddet	-343 000
Styrket tilsyn med barn i fosterhjem	15 000
Økt kontantstøtte	-343 825
Økt rammetilskudd pga. reduserte skatteinntekter	65 900
Sum endringer i innbyggertilskuddet, kap. 571	-853 925

Fylkeskommuner	
	Endringer, i 1000 kr.
Økning frie inntekter til opprustning og fornying av fylkesveier	280 000
Økning i frie inntekter som følge av endret deflator	55 100
Økt lærlingtilskudd	79 000
Økt rammetilskudd pga. reduserte skatteinntekter	15 300
Sum endringer i innbyggertilskuddet, kap. 572	429 400

I tillegg til endringene i innbyggertilskuddet (kap. 571, post 60), økes skjønnstilskuddet til kommunene (kap. 571, post 64) med 16 mill. kroner knyttet til psykisk helsearbeid i kommunene. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til den konkrete disponeringen av midlene, jf. Innst. 16 S (2013–2014).

3. Feil i Grønt hefte 2014

Rammetilskuddet til fylkeskommunene – Særskilt fordeling (Tabell C-fk) til drift og vedlikehold, investeringer og styrking frie inntekter i tilknytning til forvaltningsreformen. I Prop. 1 S (2013–2014) ble det foreslått endringer i fordelingen av tabell C midlene til drift og vedlikehold, investeringer og styrking frie inntekter. Ved en feiltakelse har det i Grønt hefte 2014 blitt lagt inn uriktige fordelinger av midlene. Dette gjelder kolonne 1, 2 og 3 i Tabell C-fk.

Stortinget og fylkeskommunene er orientert om saken i egne brev.

Rammetilskuddet til kommunene – økt kommunal egenandel ved plassering av barn i statlige barnevernsinstitusjoner.

I statsbudsjettet for 2014 øker den kommunale egenandelen ved plassering av barn i statlige barnevernsinstitusjoner. Kommunene er kompensert for dette med en økning i rammetilskuddet på 160,2 mill. kroner. Midlene er fordelt til kommunene etter kostnadsnøkkelen. Ved en feil er det i fordelingen gitt midler til Oslo kommune. Oslo har selv ansvaret for den delen av barnevernet som ble gjort statlig i 2004, og vil derfor ikke ha utgifter til økt egenandel i det statlige barnevernet. Totalt har Oslo fått 22,6 mill. kroner av de

160,2 mill. kronene. 22,6 mill. kroner som ble tildelt Oslo blir overført til de andre kommunene.

Stortinget og Oslo kommune er orientert om saken i egne brev.

4. Inntektsutjevneende tilskudd

Negativt rammetilskudd

Dersom en kommune en termin på grunn av høy skatteinntang får et negativt inntektsutjevneende tilskudd som er større enn det øvrige rammetilskuddet, blir kommunens rammetilskudd negativt. Kommunen får da ikke utbetalt rammetilskudd i den aktuelle terminen. Det negative rammetilskuddet blir avregnet mot neste terminutbetaling.

For 2014 forventer ikke departementet at noen kommuner vil få et negativt inntektsutjevneende tilskudd som er større enn det øvrige rammetilskuddet, men departementet vil i 2014 foreta en løpende vurdering av behovet for å holde tilbake utbetaling av rammetilskudd for kommuner med høy skatteinntang.

Regnskapsmessig føring

Det inntektsutjevneende tilskuddet skal føres etter anordningsprinsippet. Ved utbetaling av rammetilskuddet i januar og februar 2014 må det inntektsutjevneende tilskuddet henføres til den perioden utbetalingen gjelder for (oktober, november eller desember 2013), mens det øvrige rammetilskuddet henføres til perioden som utbetalingen skjer (januar eller februar 2014).

Departementet tar sikte på at det inntektsutjevneende tilskuddet for 2013 vil være ferdig beregnet ca 1. februar 2014, når endelige skattetall for 2013 foreligger. Tallene blir lagt ut på departementets internettsider for løpende inntektsutjevning.

5. Tidspunkt for utbetaling av rammetilskudd 2014

Rammetilskudd for 2014 vil være på mottakers konto på følgende datoer:

6. januar, 5. februar, 5. mars, 4. april, 5. mai, 5. juni, 4. juli, 5. september, 3. oktober og 5. november. Terminutbetalingene av rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner dokumenteres på Kommunal- og moderniseringsdepartementets hjemmesider regjeringen.no/kmd.

Med hilsen

Thor Bernstrøm e.f.
avdelingsdirektør

Melissa Laanela
seniorrådgiver

Vedlegg:

1. Endringer i rammetilskuddet til kommunene, saldert budsjett 2014
2. Endringer i rammetilskuddet til fylkeskommunene, saldert budsjett 2014
2. Statlige overføringer til kommunesektoren 2013 og 2014

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.